

گزارش بانک مرکزی حاکی است:
رشد ۲۶.۶ درصدی نقدینگی
در پاییز امسال

توسعه ایرانی - جدیدترین گزارش از روند نقدینگی نشان می‌دهد در پایان پاییز سال جاری، میزان خالص

دارایی‌های خارجی نسبت به اسفند سال گذشته، ۱۴.۲ درصد رشد داشته است. بررسی گزارش متغیرهای پولی و اعتباری بانک مرکزی در پایان آذرماه ۱۳۹۹، بیانگر عبور حجم نقدینگی از مرز سه هزار و ۱۰۰ هزار میلیارد تومانی است. به عبارت دیگر در پایان پاییز سال جاری، نقدینگی به رقم ۳۱۳۰۰.۲ هزار میلیارد ریال رسیده که نسبت به اسفند ۲۶۶.۹۸ درصد افزایش داشته است. این میزان از نقدینگی بر حسب عوامل موثر بر عرضه، شامل خالص دارایی‌های خارجی و داخلی است که به شرح زیر مشخص شده است: بخش خالص دارایی‌های خارجی، شامل دو قسمت «بانک مرکزی» و «بانک‌ها و موسسات اعتباری» است. در بخش بانک مرکزی، در آذرماه ۱۳۹۹، میزان خالص دارایی‌های خارجی ۳۸۲۸.۳ هزار میلیارد ریال است. همچنین در بخش بانک‌ها و موسسات مالی نیز، دارایی به رقم ۱۴۴۹.۹ هزار میلیارد ریال رسیده است. اما در بخش خالص دارایی‌های داخلی، با دو بخش اصلی مطالبات داخلی و خالص سایر اقلام روبرو هستیم که بخش نخست یعنی مطالبات داخلی به سه زیر مجموعه شامل خالص مطالبات از دولت، خالص مطالبات از موسسات و شرکت‌های دولتی و همچنین مطالبات از بخش غیردولتی تقسیم شده است.

بررسی این بخش از گزارش نشان می‌دهد، خالص دارایی‌های خارجی در آذرماه سال جاری، به رقم ۵۲۸۸.۲ هزار میلیارد ریال رسیده است که نسبت به اسفند سال گذشته، ۱۴.۲ درصد رشد دارد و همچنین خالص دارایی‌های داخلی با رشد ۲۹.۵ نسبت به اسفند ۱۳۹۸، به رقم ۲۶۰۱۲ هزار میلیارد ریال در پایان آذرماه ۹۹ رسیده است.

یارانه بهمن ماه

دوشنبه شب واریز می‌شود

توسعه ایرانی - سازمان هدفمندی یارانه‌ها اعلام کرد: «یکصد و بیست و یک» مرحله یارانه نقدی

مربوط به بهمن ماه سال جاری دوشنبه ۲۰ آذرماه به حساب سرپرستان خانوار واریز می‌شود. سازمان هدفمندی یارانه‌ها با صدور اطلاعیه‌ای از زمان واریز یارانه نقدی بهمن ماه سال ۱۳۹۹ اعلام شد. در این اطلاعیه آمده است، به اطلاع هموطنان عزیز می‌رساند «یکصد و بیست و یک» مرحله یارانه نقدی مربوط به بهمن ماه سال جاری به ازای هر نفر ۴۵۵،۰۰۰ ریال به همراه افزایش حداقل مستمری خانوارهای مددجویان تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور ساعت ۲۴:۰۰ روز دوشنبه مورخ ۲۰/۱/۱۳۹۹ به حساب سرپرستان محترم خانوارها واریز و قابل برداشت خواهد بود.

صدور چک بی‌محل

دردسرساز می‌شود

توسعه ایرانی - سخنگوی اجرای قانون چک با اشاره به محدودیت‌هایی که برای صادرکننده چک بلامحل

در نظر گرفته شده است، گفت: یکی از مهم‌ترین محدودیت‌ها این است که به میزان مبلغ برگشتی از حساب‌های دیگر مسدود می‌شود. سخنگوی قانون اجرای قانون جدید چک، گفت: پشت چک‌های جدید صیاد پارکدنی وجود دارد که افراد می‌توانند با اسکن آن به طور مستقیم و به آسانی به سامانه استعلام‌های چک بانک مرکزی متصل شوند و وضعیت اعتباری صادرکننده چک را بررسی کنند. نادعلی زاده، افزود: همچنین در چک‌های جدید عبارتی درج شده که به مشتری هشدار می‌دهد باید حتماً چک‌ها در سامانه صیاد ثبت شود و دریافت کننده چک نیز می‌تواند اطلاعات چک را در سامانه بررسی کند. وی با بیان اینکه چک‌های جدید از ۱۴ فروردین سال آینده در بانک‌ها توزیع می‌شود، مردم خواست چک‌های جدید را از این تاریخ از بانک‌ها مطالبه کنند. نادعلی زاده با اشاره به محدودیت‌هایی که برای صادرکننده چک بلامحل در نظر گرفته شده است، گفت: یکی از مهم‌ترین محدودیت‌ها این است که به میزان مبلغ چک برگشتی موجودی افراد در حساب‌های آن‌ها در بانک‌های دیگر تا زمان تعیین تکلیف چک مسدود می‌شود.

آلبرت بغزبان در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» هشدار داد:

شیفت تورم از بازارهای سرمایه‌ای به بازار مواد غذایی

هائیه عسگری

اقتصاد ایران حال‌در شرایط تازهای قرار گرفته است. در حالی که قیمت‌ها در بازارهای سرمایه‌ای ایران نظیر بازار طلا و سکه، از خودرو، مسکن و بورس در حال کاهش است اما در بازار اقلام خوراکی و سفره‌ی خانوار افزایش قیمت‌ها به وضوح قابل پیگیری است.

اقتصاد ایران همواره با بحران تورم در چهار دهه گذشته روبرو بوده است. تورم کالاهای خوراکی و اقلام مورد نیاز برای مصرف روزمره‌ی خانوارها نیز بسیار بیشتر از متوسط نرخ عمومی تورم در کشور است. به عبارت دیگر بالا بودن نرخ تورم در کالاهای خوراکی، آشامیدنی و مصرفی سبب می‌شود فشار تورمی بر طبقات متوسط و پایین جامعه شدتی بیشتر از معمول داشته باشد.

اما حالا در شرایط کنونی این وضعیت خود را در شکل بحرانی قابل پیش‌بینی نشان می‌دهد.

در شرایطی که ریزش قیمت‌ها در بازارهای سرمایه‌گذاری، پس‌اندازهای

مالی خانوارها در قالب سهام، طلا، سکه، ارز، مسکن و خودرو را کاهش داده، هزینه‌های روزمره خانوارها افزایش یافته است.

آخرین آمار ارائه شده از سوی مرکز آمار ایران نیز حکایت از آن دارد که اغلب کالاهای مصرفی خانوار با رشد تورم بالایی مواجه‌اند.

این آمار نشان می‌دهد از ۵۳ قلم خوراکی منتخب و پر مصرف، ۳۸ قلم درصد تغییر مسالانه بالاتر از نرخ تورم نقطه‌ای کشور یعنی ۴۶ درصد را تجربه کرده‌اند.

گزارش‌های میدانی نشان می‌دهد بخش مهمی از اقلام مصرفی سفره خانوار تحت تأثیر رشد شدید قیمت‌ها در یک سال اخیر با کاهش روبرو شده‌اند. به عنوان مثال مصرف گوشت قرمز و حتی گوشت سفید و فرآورده‌های آن با کاهش چشمگیر و قابل توجهی در فضای کنونی روبرو شده‌اند. برخی از گزارش‌های میدانی حتی میزان کاهش مصرف را تا ۵۰ درصد عنوان می‌کنند. گوشت فرمی که از گران‌ترین

را در طول یک سال در کارنامه خود ثبت کرده‌اند.

این وضعیت در مورد سایر اقلام مصرفی سفره خانوار نیز به چشم می‌خورد. برنج ایرانی افزایش قیمتی نزدیک به ۴۵ درصد و ماکارونی افزایش قیمتی نزدیک به ۵۳ درصد را در کنار رشد قیمت‌های بسیار بالا برای حبوبات و سایر اقلام تجربه کرده‌اند.

چرا قیمت مواد غذایی در ایران رو به افزایش است؟

یکی از مهمترین دلایل افزایش قیمت مواد غذایی در ایران را بتوان به ماجرای ارز ۴۲۰۰ تومانی نسبت داد. پیش از این اقلام اساسی سفره خانوار تحت شمول دریافت ارز حمایتی یا ارز ۴۲۰۰ تومانی قرار داشتند اما دولت به واسطه کمبود منابع به تدریج نسبت به کاهش تعداد اقلام اقدام کرد تا جایی که تنها نهاده‌های دامی و دانه‌های روغنی مشمول این حمایت ارزی باقی ماندند، اما چشم‌انداز آتی نشان می‌دهد، پیش‌بینی رشد قیمت‌ها در ماه‌های آینده منطقی باشد.

اختلاف نظر دولت و مجلس بر سر تداوم وجود ارز ۴۲۰۰ تومانی در سال آینده سیگنال مهمی به بازار مواد غذایی می‌دهد. سیگنالی مبنی بر گرانی، بسیاری از تولیدکنندگان مواد غذایی تحت شمول ارز حمایتی ۴۲۰۰ تومانی، در هفته‌های اخیر با دقت

ماجرای این اختلاف را رصد کرده‌اند چرا که ماندگاری یا عدم ماندگاری این ارز بر فعالیت اقتصادی آن‌ها و قیمت تمام شده کالای تولیدی‌شان به شدت اثر گذار خواهد بود.

از سوی دیگر قیمت مواد غذایی در همه کشورهای جهان روندی افزایشی را تجربه کرده است. آژانس غذای ملل متحد در گزارشی اعلام کرده است که قیمت جهانی غذا در ماه ژانویه سال جاری میلادی به بالاترین قیمت از سال ۲۰۱۴ تا کنون رسیده است. در

این میان غلات، شکر و دانه‌های روغنی بیش‌تازان افزایش قیمت در بازارهای جهانی بوده‌اند.

سازمان خواربار جهانی، فانو، نیز پیش‌بینی کرده است تجارت جهانی غلات در سال ۲۰۲۱ به میزان ۱۰ میلیون و ۶۰۰ هزار تومن افزایش یافته و به ۴۶۵ میلیون و ۲۰۰ هزار تن برسد که افزایش نزدیک به ۶ درصدی را نسبت به سال قبل از آن خواهد داشت. همچنین پیش‌بینی شده است که تجارت در همه اقلام غلات نظیر گندم، جو و ذرت در سال جاری میلادی افزایش یابد.

افزایش قیمت گندم در حالی در بازارهای جهانی گزارش می‌شود که تولید این محصول در سال گذشته افزایشی قابل توجه را داشت. دلیل این امر را ناظران به افزایش قابل توجه خرید محصولات استراتژیک از سوی برخی کشورهای چین نسبت می‌دهند. در عین حال روسیه نیز نسبت به دو برابر کردن عوارض صادراتی محصولات کشاورزی خود اقدام کرده است. این امر نشان می‌دهد که کشورهای جهان به مساله تأمین امنیت غذایی به ویژه در زمان شیوع بیماری کووید ۱۹ بسیار حساس هستند. این حساسیت تأثیری مستقیم بر وضعیت قیمت‌ها در بازارهای جهانی به جا گذاشته است.

به این ترتیب پیش‌بینی می‌شود با حذف ارز حمایتی نهاده‌های دامی و مواد غذایی در ایران، در کنار افزایش قیمت مواد غذایی در جهان، تورم مواد غذایی در ماه‌های آینده افزایش قابل توجه را تجربه کند. این پیش‌بینی، ضرورت اتخاذ تصمیمات مهمی را در میانه‌ی شیوع بیماری کرونا که زمینه را برای بیکاری رسمی بیش از یک میلیون نفر فراهم کرده، گریزناپذیر می‌نماید. آلبرت بغزبان، اقتصاددان و استاد قیمت جهانی تهران در گفتگو با توسعه ایرانی درباره دلایل افزایش قیمت غذا

آلبرت بغزبان در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»: پس از وقوع بحران‌های ارزی از توافقاتی نظیر رشد قیمت مواد غذایی قابل پیش‌بینی است چرا که اگر عوامل رشد نرخ تورم مواد غذایی را بررسی کنیم می‌بینیم که رشد قیمت‌ها پس از رشد قیمت ارز در ایران آغاز شد.

مواد خوراکی و آشامیدنی در کشور گفت: اتفاقاتی از این دست پس از وقوع بحران‌های ارزی اتفاقاتی قابل پیش‌بینی است چرا که اگر عوامل رشد نرخ تورم مواد غذایی را بررسی کنیم می‌بینیم که رشد قیمت‌ها پس از رشد قیمت ارز در بازارهای ایران آغاز شد.

وی با اشاره به اینکه پس از فروکش کردن دامنه بحران ارزی، قیمت مواد غذایی کاهش نمی‌یابد توضیح داد: به هر حال افزایش قیمت‌ها از بنیان‌های اقتصادی ایران را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد و در نتیجه حتی کاهش قیمت ارز نیز نمی‌تواند وضعیت را به حالت سابق بازگرداند.

او در ادامه افزود: هزینه تولید برای تولیدکننده چه در بخش غذا و چه در سایر کالاها افزایش یافته و کاهش تورم ارزی نمی‌تواند به سرعت زمینه را برای کاهش قیمت تمام شده این تولیدات فراهم نماید. این استاد اقتصاد تأکید کرد: سیاستگذار نباید به این نکته بسنده کند که کاهش قیمت ارز بحران اقتصاد ایران را برطرف می‌کند چرا که حالا جابه‌جایی تورم از بازار ارز و کالاهای سرمایه‌ای به بازار کالاهای مصرفی و خوراکی، فشار تورمی به مردم به غم کاهش دامنه رشد تورم، افزایش خواهد یافت.

وی گفت: پس از توقف خرید نفت از ایران حالا شاهد ورود نفت آمریکا به هند هستیم.

سیگنال هندی‌ها برای از سرگیری خرید نفت از ایران

شاهد بازگشت این نفت به سبب خود باشیم. چند سالی است که واشنگتن و تهران از نظر سیاسی در تقابل یکدیگر به سر برده و در دوران ریاست جمهوری ترامپ فضای سیاسی بین دو کشور شاهد افزایش شدید تنش‌ها به خاطر خروج آمریکا از برجام بوده است. دوشنبه هم محمد جواد ظریف وزیر امور خارجه ایران برای نخستین بار به ارائه راهکارهایی برای بازگشت هم‌زمان واشنگتن و تهران به برجام پرداخته بود. سورا نا می‌گوید: پیش‌تر ایران امتیازهای خوبی در پرداخت و قیمت نفت خود می‌داد که

جدید آمریکا به ریاست جمهوری جو بایدن که چند روزی است سکان قدرت در آمریکا را به دست گرفته به دنبال راه حل سیاسی برای حل پرونده هسته‌ای ایران است. هند زمانی و پس از چین دومین خریدار نفت ایران بود اما از اواسط سال ۲۰۱۹ و به خاطر فشار آمریکا خرید نفت از کشورمان را متوقف کرده بود. سورانا در یک کنفرانس خبری گفت که نفت ایران همواره در سبب وارداتی پالایشگاه‌های هندی قرار داشته و خوشحال می‌شویم که همگام با حل بحران

مدیرعامل یک شرکت بزرگ نفتی در هند اعلام کرد در صورتی که آمریکا تحریم‌های خود علیه تهران را کاهش دهد، پالایشگاه‌های هندی خرید نفت از ایران را از سر می‌گیرند. به گزارش رویترز، ام کی سورانا، مدیرعامل شرکت نفتی دولتی هندوستان پترولیوم روز گذشته اعلام کرد در صورتی که آمریکا تحریم‌های نفتی علیه ایران را کاهش دهد، پالایشگاه‌های هندی خرید نفت از این کشور را از سر می‌گیرند. در حال حاضر این نگاه وجود دارد که دولت

معاون رئیس جمهوری:

۴۰ درصد مردم از عملکرد سازمان‌های دولتی رضایت ندارند

بوده است یعنی ما هیچ برنامه‌ای برای اخراج کارکنان و با باز خرید آنها نداریم. این مقام مسئول با اشاره به اینکه حدود ۳۰ درصد رشد اقتصادی باید از محل بهره‌وری باشد عنوان کرد: رویه‌ها و دستورالعمل‌ها به گونه‌ای تنظیم شده تادستگاه‌ها بتوانند به ارتقاء بهره‌وری حوزه مسئولیت خودشان نظارت و در جهت ارتقاء بهره‌وری تلاش کنند.

رئیس سازمان اداری و استخدامی گفت: قبل از جشنواره شهید رجایی از میزان رضایتمندی مردم در ۲۴ دستگاه اجرایی نظر سنجی به عمل آمد و میزان رضایتمندی حدود ۶۰ درصد به صورت میانگین بود.

امکان دور کاری داشته‌اند ۹ دستگاه اصلا دور کاری نکرده‌اند. وی تأکید کرد: چار چوب دور کاری مختص دوران کرونا نیست و سازمان‌هایی که زیر ساخت دور کاری داشته باشند بعد از شرایط کرونایی هم امکان دور کاری دارند.

رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور در بیان اینکه ۳۰ درصد از پست‌های سازمانی در دولت باید چابک سازی شوند، گفت: اصلاح ساختار دولت از منظر نیروی انسانی، پست‌های سازمانی، چابک‌سازی و کوچک‌سازی دولت تقریباً از حدود دهه ۷۰ در دستور کار دولت‌های مختلف بوده است. دولت یازدهم و دوازدهم در طول دو برنامه اصلاح اداری این موضوع را به عنوان یکی از محورهای برنامه اصلاح اداری در دستور کار خود قرار داده است و تکالیف روشنی در قانون برنامه ششم توسعه مجلس بر عهده دولت گذاشته شده است.

۱۷۰ هزار نفر از نیروی انسانی دولت کم شد

انصری با اشاره به اینکه چیزی نزدیک به ۱۷۰ هزار نفر از نیروی انسانی دولت را کم کرده ایم افزود: روش کاستن از نیروها خروجی طبیعی و کنترل‌ورودی

میلیون و ۱۸۰ هزار کارمند دولت و مدیران ماس در این پژوهش مورد نظر سنجی قرار گرفتند و مانع نتایج جالبی را به دست آوردیم.

رضایت ۷۵ درصدی از شرایط دور کاری

انصری افزود: از منظر مدیران و از منظر کارکنانی که دور کاری انجام می‌دادند نتایج به دست آمده حاکی از آن است که تقریباً حدود ۷۵ درصد از مدیران مانع نتیجه دور کاری کارکنان خود را می‌دانند و به تعبیر آن‌ها دور کاری کارکنان به میزان ۷۵ درصد موجب شده تا کارها انجام شود و ۲۵ درصد کارها به سرعت انجام نشده است. در بین کارکنان، رضایتمندی از دور کاری بیشتر بوده است و حدود ۷۹ درصد از کارکنان دور کار از این موضوع ابراز رضایت کردند.

رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور گفت: دور کاری افراد در شرایط کرونایی به این دلیل نیست که به این افراد در سازمان‌های نیازی نیست بلکه شرایط کاری آنها امکان دور کاری را دارد.

انصری تصریح کرد: ۱۲ تا ۱۵ درصد از کارکنان در شرایط کرونایی دور کار شده‌اند. از ۸۹ دستگاه سازمانی که

رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور گفت: نزدیک به ۱۷۰ هزار نفر از نیروی انسانی دولت را با خروجی طبیعی و کنترل‌ورودی کم کرده ایم. به گزارش فارس، جمشید انصری با اشاره به اینکه در دوران کرونا برای سبک کردن حضور کارکنان و در راستای کاهش تردد، دستور دور کاری را دنبال کردیم، افزود: در دستگاه‌های ستادی بخش قابل توجهی از کارها با تغییر مواجه شده است، دستگاه‌های اجرایی خدمات مستقیمی را به مردم ارائه می‌دهند.

وی اظهار کرد: پژوهشی را از فروردین ماه تا پایان ماه در سازمان اداری و استخدامی انجام دادیم، در این مدت در ۸۹ دستگاه اجرایی کشور وضعیت دور کاری کارکنان را مورد بررسی قرار دادیم که حدود یک